

Årsberättelse 2018

Överförmyndarnämnden.

Beslutad av Överförmyndarnämnden, den 13 februari 2019, § 23

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Kanslichefens bedömning och analys	4
2.1 Kanslichefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Framåtblick	4
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	9
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	10
4.2 Mål inom Människors egenmakt	18
4.3 Mål inom Barn och ungas behov.....	23
4.4 Mål inom Trygg välfärd.	24
5. Analysunderlag – ekonomi.....	25
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	26
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling	28
5.3 Investeringar	29
6. Övriga åtaganden.....	30
7. Fem år i sammandrag.....	32
9. Bilagor.....	34
9.1 Bilaga 1 Begreppsförklaringar	34
9.2 Ekonomisk rapport	35
9.3 Statistisk data.....	37

1. Förslag till beslut

Kansliets förslag till Överförmyndarnämnden

1. Överförmyndarnämnden fastställer Årsberättelse 2018.
2. Årsberättelsen överlämnas till programnämnd Social välfärd för vidare hantering.

2. Kanslichefens bedömning och analys

2.1 Kanslichefens analys av verksamhetens resultat

Överförmyndarnämnden bidrar till utveckling inom kommunens verksamhetsmål. Överförmyndarkansliets "litenhet" med få antal medarbetare utgör dock en begränsning i synnerhet när det gäller möjlighet till att bidra till utveckling av kommunens verksamhetsmål. Sårbarheten i att vara ett numerärt litet kansli gör det svårt att hinna med alla utvecklingsuppdrag och fortfarande hålla hög kvalitet i grunduppdraget och ha en bra arbetsmiljö. Stor andel av handläggarna har under året varit nya på kansliet, bland annat beroende på att en tredjedel av handläggarna har varit föräldralediga, vilket påverkar även handläggningstider. Det har även funnits en stor andel nya ställföreträdare som även det har påverkat kansliets arbetstyngd.

Under de senaste åren har målgruppen huvudmän med en mer komplex problematik ökat. I gruppen kan särskilt märkas unga med en neuropsykiatrisk problematik men även personer som är inom rättspsykiatri. Detta har bland annat tagit sig uttryck i att det blivit allt svårare att rekrytera ideellt engagerade ställföreträdare till dessa ärenden. Överförmyndarnämnden väckte därefter frågan om möjlighet att utreda behov av förvaltarenhet. Beslut fattades under hösten i Programnämnd Social Velfärd att begära en utredning av Kommunstyrelseförvaltningen.

Överförmyndarnämndens enskilt mest prioriterade område, utöver grunduppdragen, har de senaste åren varit digitalisering. Därför är det glädjande att förstudien nu är inlämnad gällande Överförmyndarnämndens projekt *Total digital kommunikation med ställföreträdarna*. Beslut väntas om införande av projektet. Det är av största vikt att projektet kommer igång snart och att rätt förutsättningar finns framöver för att inte tappa fart i utvecklingen.

Ett stort antal e-tjänster har tillförts till nytta för ställföreträdarna men även för att söka bibehålla fortsatt engagemang. Däremot har support av dessa medborgartjänster inte hittat sin lösning utan är ett kvarstående problem, sedan införande av den första e-tjänsten 2013, där även dessa problem förväntas hanteras av verksamheten. Att lösa denna fråga är av största vikt då det i nuläget försvårar möjligheten till skapandet av ytterligare digitala tjänster.

Det finns en del förbättringsområden för samtliga verksamhetsmål som berör Överförmyndarnämnden. Inte minst gäller detta utmaningen i att ha en adekvat bemanning både vad gäller kansli och stödresurser från Kommunstyrelseförvaltningen. Detta är nödvändigt för att hålla en fortsatt hög kvalitet i grunduppdraget och klara kommande förändringar i förvaltningslag och dataskyddsförordningen samt att utveckla verksamheten.

Enligt den nya förvaltningslagen som kommit under året är resursbrist inte skäl nog för att inte få kritik för långsam myndighetsutövning inte heller enligt JO som formulerat kritik kring lång handläggningstid inom området och då inte minst tydligt uttalad tidsdräkt gällande den ekonomiska tillsynen. Detta behöver fortsatt följas.

I arbetet med denna årsberättelse har det varit svårt att göra analyser baserade på statistikuttag från det nya verksamhetssystemet. Detta är ett förbättringsområde framöver.

2.2 Framåtblick

Målbilden är att fortsatt sträva mot en myndighet som är digitalt nåbar dygnet alla timmar, årets alla dagar. För att klara grunduppdragen behöver verksamheten fortsatt digitalt utvecklas för att kunna bibehålla ställföreträdarens fortsatta engagemang till nytta för

huvudmännen. Detta tillsammans med engagerade och kompetenta medarbetare och en adekvat bemanning är en förutsättning för att motsvara en kvalitativ och rättssäker överförmyndare. Angeläget är att nämndens digitala projekt startas snarast. Här är av särskild vikt att det under en övergångsperiod finns tillräckligt med resurser avsatta för att ställa om arbetet för kansliet då det initialt kan gå åt mer resurser under omställningsperioden.

Volymen med komplexa ärenden fortsätter att öka och även de rättsliga prövningarna har ökat. Den här trenden påverkar verksamheten då ärendena är mycket tids- och resurskrävande. Däremot har för första gången en mindre minskning skett av ärenden. Behov finns av att se över möjlighet att etablera såväl förvaltarenhet som mentorskap för ställföreträdare. Mentorskapet kan exempelvis gälla att utse rutinerade ställföreträdare till nya ställföreträdare och hur ansvaret i så ska utformas.

Barnkonventionen blir lagstiftning 2020. Första steget för överförmyndaren har varit att införa ett separat barnteam för att få särskilt fokus på frågorna. Ytterligare översyn av dessa frågor behöver göras under året.

Antalet ensamkommande barn har minskat under året. Däremot finns kvarstående behov under överskådlig tid trots att inga riktade medel finns och att säkerställa bibehållen kompetens. Denna finansiering behöver följas under året och även om och hur Örebro kommun tar emot kvotflyktingar, vilket även det kan påverka verksamheten.

Länsstyrelserna som har tillsyn mot överförmyndarområdet har från regeringen fått i uppdrag att ta fram riktlinjer, se nedan, som fortsatt behöver följas.

1. hur ställföreträdare bör redovisa sin förvaltning,
2. hur överförmyndare bör granska ställföreträdares förvaltning och
3. hur överförmyndare bör kontrollera en persons lämplighet som ställföreträdare.

Samhället ställer allt större krav på kapacitet och kompetens och självfallet även mot detta område. Krav höjs på snabbare beslut som är begripliga och inte minst dokumenterade. Nya ökande målgrupper utifrån ny lagstiftning är personer med spelmissbruk men även personer med dubbeldiagnos är en grupp som behöver följas.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar också i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål är uppfyllt; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för Överförmyndarnämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Tillgänglighet/digitalisering	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligare steg har tagits i digitaliseringsutvecklingen. • e-Wärna är numera det huvudsakliga verktyget för gode män till ensamkommande. • Ställföreträdarnas engagemang och delaktighet i digitaliseringsutvecklingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • På grund av begränsade resurser går inte utvecklingen lika snabbt som nämnden och kansliet önskar.
Attraktiv arbetsgivare	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsmiljöarbetet är i fokus och verkar kunna ge bättre resultat än föregående år. 	<ul style="list-style-type: none"> • Månatliga avstämningar behöver fortsätta för att framöver kunna säga något om effekterna av vidtagna åtgärder gällande arbetsmiljöarbetet.
Långsiktig och hållbar ekonomi	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaliseringskommittén är positiv till nämndens digitaliseringsprojekt. En förstudie är genomförd och rapport är inlämnad till digitaliseringskommittén. Beslut om fortsatt utveckling förväntas komma under januari 2019. • Digitaliseringsprojekt för effektivare administration pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektanställningen på kansliet är i skrivande stund ofinansierad för 2019 och framåt, vilket innebär en osäkerhet i hur digitaliseringsprojektet framöver ska finansieras. • Det är en stor utmaning för nämnd och kansli att hantera de mest komplexa ärendena. Åtgärder måste vidtas, som exempel att införa mentorskap och på sikt att införa förvaltarenhet.

			<ul style="list-style-type: none"> • Under 2019 planeras att arbeta med en utvecklad och förbättrad prognosmodell och utvecklad uppföljning.
Medborgarnas inflytande och påverkan	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Planering för medborgardialog finns och om den genomförs kan resultatet vara viktigt för verksamhetens utveckling. • Dialoger med ställföreträdare bidrar på ett värdefullt sätt till verksamhetsutvecklingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medborgardialogen har inte kunnat genomföras under 2018. Istället återupptas frågan under hösten 2019.
Jämlika livsvillkor	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Konkreta insatser görs under året för rekrytering och utbildning av ställföreträdare samt stöd till ställföreträdare. • Ena servicegarantin uppfylls. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resultatet från enkätundersökningen behöver fullföljas. Den har på grund av bristande stöd kring analysarbetet samt resursbrist på kansliet inneburit att enkäten inte fullt ut kunna bidra till verksamhetens utveckling och stödet till ställföreträdarna. Därmed är det inte ändamålsenligt att genomföra en ny enkät förrän resultat erhållits. • Medborgardialog är ett värdefullt tillfälle för att inhämta synpunkter på hur stödet kan förbättras.
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Översyn av olika dokument görs för att säkerställa att blanketter och skriftliga informationer är neutrala utifrån diskrimineringsgrunderna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Då det inte har gjorts någon genusanalys sedan 2015 har inga beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt tagits. • Det har inte kunnat göras någon genusanalys under året.

Kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder har vidtagits som förhoppningsvis ger säkrad kvalitet i stödet till barn och unga huvudmän.<ul style="list-style-type: none"> ○ Teambaserat arbetssätt där ett team särskilt riktas för barnärenden. ○ Särskilt riktad information till föräldrar. ○ Nätverk med överförmyndare i frågan <p>Än så länge kan vi dock inte veta vilka effekter åtgärderna får.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Framtida enkätundersökning som mäter nöjdheten kan visa om nämnden ger tillräckligt stöd för målgruppen.
--	--------------------	--	--

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Överförmyndarnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Överförmyndarnämnden åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- kommentarer och uppnådda/förväntade effekter för utvecklingsuppdrag. Genom arbetet med utvecklingsuppdrag förväntas en utveckling inom målet och en kvalitativ verksamhetsutveckling. Grunden för denna utveckling ligger i ett väl utfört verksamhetsuppdrag enligt reglementet.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Ytterligare steg har tagits i digitaliseringsutvecklingen. • e-Wärna är numera det huvudsakliga verktyget för gode män till ensamkommande. • Ställföreträdarnas engagemang och delaktighet i digitaliseringsutvecklingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • På grund av begränsade resurser går inte utvecklingen lika snabbt som nämnden och kansliet önskar.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN 2018	Utvecklingsarbetet kring ny teknik ska fullföljas och implementeras och bli det huvudsakliga arbetssättet	Förväntad effekt: Ökad resurseffektivitet och förbättrad tillgänglighet för medborgarna. Uppnådd effekt: E-verktyg är det huvudsakliga arbetssättet för ställföreträdare för ensamkommande.
DN	Ställföreträdare ska göras delaktiga i utvecklandet av nämndens digitalisering.	Förväntad effekt: Ökad tillgänglighet och delaktighet. Bidrar till att det blir lätt att göra rätt. Främjar möjligheterna till att vilja fortsätta som uppdragstagare.
DN	Förbereda för ett införande av IT-systemstöd för kvalitetsledningssystem.	Förväntad effekt: Ökad rättssäkerhet.
DN	Säkerställa att verksamheten efterlever den dataskyddsförordning (GDPR) som träder i kraft 25 maj 2018.	Förväntad och uppnådd effekt: Korrekt hantering av personuppgifter bidrar till en rättssäker verksamhet.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Under 2018 har kansliet jobbat för att utveckla de e-tjänster som lanserats så att de är så funktionella som möjligt för både ställföreträdare och handläggare. Det är nödvändigt att e-tjänsterna blir fullt integrerade (automatiserade) med verksamhetssystemet för att handläggningen ska kunna effektiviseras och att det manuella arbetet minskas så mycket

som möjligt. För att kunna fullfölja utvecklingsarbetet kring ny teknik är det för nämnd och kansli viktigt att arbeta utifrån den beskrivning av utvecklingsbehov som skickades in till Digitaliseringskommittén i februari. Syftet uttrycktes i följande punkter:

1. Genom att utveckla det digitala stödet för ställföreträdarna skapar vi bättre förutsättningar för dem att klara sina uppdrag. På så sätt främjar vi också möjligheterna att rekrytera och behålla ställföreträdare.
2. Genom att utveckla e-tjänster och den digitala tillgängligheten gör vi det enklare för andra verksamheter som anmäler behov för den enskilde medborgaren samt för banker och andra myndigheter.
3. Genom att integrera e-tjänster med verksamhetssystemet blir det en effektivare och mer rättssäker handläggning.

Under 2018 har projektet RPA, automatisering av Abou-tjänster påbörjats. Förenklat betyder detta att e-tjänsterna automatiseras så att inkomna handlingar diarieförs direkt i Wärna Go, utan att handläggaren behöver handlägga i ytterligare system. Detta kommer att innebära minskad handpåläggning för handläggarna, och det blir en säkrare och snabbare registrering. Förutsättningen för att få till denna automatisering var att Wärna Go togs i bruk, vilket skedde under våren. Än så länge har nämnden inte en digitaliserad tvåvägskommunikation, vilken skulle kunna förkorta handläggningstiden. Flertalet ställföreträdare förväntar sig att kunna utföra sina uppdrag digitalt för att kunna vara kvar i sina uppdrag och att verksamheten kan nå målet att vara en 24/7-myndighet. Om de inte kan detta behöver de bland annat få kontakt per telefon och verksamheten är inte dimensionerad så att den kan svara upp mot dessa behov. En tvåvägskommunikation möjliggör alltså att verksamheten kan vara nåbar för flera men även för kansliet att kunna skicka beslut till ställföreträdarna denna väg. Det här är en av flera anledningar till varför det är viktigt att kansliet inte tappar fart i digitaliseringsutvecklingen. En förstudierapport blev klar i slutet av november och skickades då in till Digitaliseringskommittén. Preliminärt positivt beslut delgavs i december och slutligt beslut från kommittén kommer efter årsskiftet, vilket gör att projektet ”Heltäckande digitalt stöd för ställföreträdare” kan påbörjas och ovan nämnda effekter uppnås på sikt.

I den del av e-Wärna som avser gode mäns redovisning för ensamkommande, har anpassningar gjorts så att det numera kan sägas vara det huvudsakliga verktyget för gode män till ensamkommande. Detta har inneburit en väsentligt mindre mängd papper som ska hanteras, det har blivit en ökad tillgänglighet och ökar förutsättningarna för att göra rätt. Samtidigt är det viktigt att framhålla att det digitala arbetssättet inte kan vara och kommer heller inte att vara det huvudsakliga arbetssättet för samtliga ställföreträdare, då det inte passar alla och inte minst då de är ideellt engagerade personer. Digitaliseringsutvecklingen skapar på sikt bra förutsättningar för de allra flesta ställföreträdarna och successivt kommer de som vill och kan hantera sina uppdrag digitalt växa sig ännu större. Men det gäller att ge även dem som vill fortsätta att utföra sina uppdrag på analogt sätt stöd, så att de kan göra det. Skulle nämnden sätta för höga krav på befintliga ställföreträdare, riskerar nämnden att erfarna och duktiga ställföreträdare lämnar sina uppdrag. Däremot ställer nämnden numera krav på nya ställföreträdare att de ska hantera sina uppdrag digitalt då detta till stor del är en förutsättning för att klara av huvudmännens behov av att bevaka rätt i samhället.

Samtidigt som det kan uppfattas som positivt av ställföreträdarna att få bidra, är det för nämnden och kansliet en värdefull källa till information och synpunkter på hur digitaliseringen kan vara till hjälp för både ställföreträdare och personal. Det är viktigt att verkligen kunna ta vara på ställföreträdarnas synpunkter och medskick, att de inte bara blir lyssnade på utan att åtgärder kan vidtas utifrån vad som framkommer i enkäter och dialoger. Det är viktigt att rätt förutsättningar finns för att kunna ta vara på

ställföreträdarnas engagemang och vilja till att vara delaktiga i utvecklingen. P.g.a. resursbrist har kansliet behövt prioritera ned det här arbetet under 2018. Planen är att arbetet återupptas under 2019.

Nämnden har uppdraget att förbereda för ett införande av IT-systemstöd för kvalitetsledningssystem. I början av året påbörjades arbetet med att kartlägga nämndens processer. Kartläggningen i sig medför oundvikligen en typ av rannsakan av arbetssätt, vilket i sin tur får sägas vara positivt för verksamhetsutvecklingen. När processerna förtydligas i processkartor och tillsammans med rutiner och andra styrdokument samlas i ett kvalitetsledningssystem, blir detta ett stöd för handläggarna. Det kan bidra till en effektivitet och rättssäkerhet i handläggningen. Arbetet med kartläggningen har dock avstannat, då annat har behövt prioriteras före, så som införandet av Wärna Go och förstudiearbetet. I uppdraget ingår även att säkerställa att rutiner och andra styrdokument är uppdaterade och tillgängliga för medarbetarna. I och med att kartläggningsarbetet har avstannat, har även arbetet med styrdokument behövt prioriteras ned.

Överförmyndarnämnden har uppdraget att säkerställa att verksamheten efterlever den dataskyddsförordning (GDPR) som trädde i kraft den 25 maj 2018. Kansliet har under året byggt upp en struktur för detta, bl.a. genom att upprätta erforderliga PUB-avtal¹ samt en registerförteckning som kommer att vara ett ständigt levande dokument. Strukturen behöver förvaltas och underhållas, men kansliet ser i dagsläget inte något behov av vidare utveckling i frågan. Kansliet har behövt köpa in extern konsulthjälp som bistått i frågorna gällande GDPR då detta stöd inte har kunnat ges inom kommunen.

Nämnden ser även att kansliet kommer att behöva införa e-arkiv som en del i det digitala utvecklingsarbetet för att nå resurseffektivitet. Det är ännu ett led i att minimera manuell hantering av papper. Förutom att det kommer att gå snabbare att hitta handlingar, kommer det att minska behovet av ytterligare lokalyta. Om detta inte görs kommer kansliet att behöva byta lokaler.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Intensifiera den fortsatta digitaliseringsutvecklingen och följa planen som finns för detta.
- Ta hand om redan inkomna synpunkter och fortsätta göra ställföreträdare delaktiga i digitaliseringsutvecklingen.
- Sätta av tid till processkartläggning samt att utveckla rutiner och andra styrdokument för att samlat kvalitetsledningssystem.

Med tanke på att nämnd och kansli ägnar fortsatt stor arbetsinsats till digitaliseringsutvecklingen och att denna visar vissa önskade effekter, om än inte helt och hållet, görs bedömningen nämnden under året bidrar till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering *i hög utsträckning*.

---

¹ Personuppgiftsbiträdesavtal

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare *delvis* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Arbetsmiljöarbetet är i fokus och verkar kunna ge bättre resultat än föregående år. 	<ul style="list-style-type: none"> Månatliga avstämningar behöver fortsätta för att framöver kunna säga något om effekterna av vidtagna åtgärder gällande arbetsmiljöarbetet.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Andel enheter med HME*-värde på minst 78, *Hållbart medarbetarengagemang KSF	0 %	0 %	0 %	100 %
PN	Anställningstrygghetsindex	84,7	67,3	64,9	Öka
PN	Andel chefer med 10 - 30 medarbetare, procent	100 %	100 %	100 %	100 %
DN	Kansliets HME-värde	77	70	71	78
Kommentarer till indikatorernas utfall					
Målet för anställningstrygghetsindex var att det skulle öka jämfört med föregående år. Indexet visar snarare på en minskning för 2018. Den största förklaringen till detta är att antalet visstidsanställda har ökat i jämförelse med de tillsvidareanställda, p.g.a. flera föräldradigheter och önskan om att arbeta deltid.					
PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter			
DN	Kansliet får i uppdrag att fortsätta arbeta för en förbättrad arbetsmiljö med kontinuerlig uppföljning.	Förväntad effekt: Förbättrad arbetsmiljö och därmed bättre HME-värde.			

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

HME-värdet har sjunkit från 2016 till 2017. Mellan 2017 och 2018 har endast en marginell förbättring skett men nämnden når inte målvärdet på 78. Åtgärder har vidtagits i form av förändringsarbete, som resulterat i ett nytt teambaserat arbetssätt. Kansliet fick från nämnden ett uppdrag om att fortsätta arbeta för en förbättrad arbetsmiljö och kontinuerligt göra uppföljningar. Med start från senare delen av våren har arbetsmiljön följts upp tätare än förut, genom en månatlig arbetsmiljöenkät till de anställda. Sannolikt har det förändrade teambaserade arbetssättet effekter för arbetsmiljön men det är för tidigt att säga något närmare om effekter av åtgärderna och som påverkats av en stor andel nyanställda på kansliet. Vad som ytterligare påverkar arbetsmiljön är vårens inkörningsproblem med nytt verksamhetssystem, vilket har tagit mycket tid och kraft från personalen som samtidigt ska hinna med att utföra en rättssäker och effektiv handläggning. Kanslichefen anser att arbetet med att kartlägga verksamhetens processer behöver prioriteras upp då även tydliggörandet av processerna kan ha betydelse för hur medarbetarna mår och upplever sin arbetsmiljö. Det har också skett en förskjutning i

målgrupp under de senaste åren, vilket har medfört fler byten av ställföreträdare i ärenden av mer komplex karaktär där det varit svårt att tillsätta en ny ställföreträdare som matchar huvudmannens behov. Även detta påverkar arbetsmiljön genom en större mängd hantering, komplexitet och svårigheter att tillgodose behov. Detta är en stor utmaning för nämnd och kansli. Det ska även tilläggas att kanslichefen under året haft ytterligare uppdrag utanför kansliet då hon var chef och resursägare för stödresurser inom Kommunstyrelseförvaltningen. Detta uppdrag upphör i januari 2019. Konsekvensen av detta är att mindre tid än förut har kunnat ägnas åt att leda och fördela arbetet på kansliet.

Kansliet bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete, vilket ökar förutsättningarna för en god upplevelse av arbetsmiljön. Handlingsplan för HBTQ-arbete 2017 - 2021 lyfts på kansliets APT minst en gång per år och genomför de aktiviteter som finns i planen. Samtliga nyanställda genomgår RFSL:s webbutbildning.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Fortsätta månatliga avstämningar med en analys längre fram.
- Ha en fortsatt adekvat bemanning på kansliet och få kontinuitet bland stödresurserna från Kommunstyrelseförvaltningen
- Kartlägga processer samt se över rutiner och andra styrdokument för ett samlat kvalitetsledningssystem för att främja tydligheten i handläggningen.
- Åtgärder utifrån andra uppdrag inom andra mål, se t ex under målet *Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar*, t ex åtgärder som på sikt minskar antalet byten av ställföreträdare, vilket i sin tur minskar trycket på handläggarna.
- Automatiseringen är viktig att åstadkomma för att minska mängden arbetsuppgifter och därigenom öka attraktiviteten för arbetsplatsen.

Den stora utmaningen beträffande förändrad målgrupp och hanteringen av de mest komplexa ärendena innebär ett ökat tryck på handläggningen. Det är möjligt att nämnden i framtiden kan se en förändrad hantering av målgruppen, men åtminstone inte i en nära förestående framtid så att det får goda effekter på arbetsmiljön. Denna utmaning i kombination av att det än så länge är för tidigt att se om övriga åtgärder kring arbetsmiljön har haft effekt, är anledningen till bedömningen att nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare *delvis* är uppfyllt.

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi *delvis* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Digitaliseringskommittén är positiv till nämndens digitaliseringsprojekt. En förstudie är genomförd och rapport är inlämnad till digitaliseringskommittén. Beslut om fortsatt utveckling förväntas komma under januari 2019. Digitaliseringsprojekt för effektivare administration pågår. 	<ul style="list-style-type: none"> Projektanställningen på kansliet är i skrivande stund ofinansierad för 2019 och framåt, vilket innebär en osäkerhet i hur digitaliseringsprojektet framöver ska finansieras. Det är en stor utmaning för nämnd och kansli att hantera de mest komplexa ärendena. Åtgärder måste vidtas, som exempel att införa mentorskap och att införa en förvaltarenhet. Under 2019 planeras att arbeta med en utvecklad och förbättrad prognosmodell och utvecklad uppföljning.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Ekonomisk ramavvikelse, mnkr	0,2	0,9	1,0	Balans
PN	Administrativ kostnad per huvudman, kr.	2 353	1 645	2 943	Oförändrad

Kommentarer till indikatorernas utfall

Nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,0 mnkr. Avvikelsen beror främst på att kostnaderna för arvoden till ställföreträdare blivit lägre än prognostiserat. Nämnden har haft en successiv volymökning över de senaste åren, men under 2018 visas en tendens att den trenden har brutits. Denna fråga behöver fortsatt följas.

Indikatorn *Administrativ kostnad per huvudman* visar på en kraftig ökning mellan 2017 och 2018. Ökningen kan till viss del förklaras av ett minskat antal huvudmän (från 2 566 st 2017 till 2 322 st under 2018). Den största förklaringen består dock i en kraftigt ökad nettokostnad som främst beror på att finansieringen av två årsarbetare är förflyttad från intäktsfinansiering till anslag genom budgettram. Nämnd och kansli kommer att behöva jobba med att utveckla indikatorer för ekonomisk och statistisk uppföljning.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
DN	Nämnden ska ha beredskap för anpassningar av verksamheten för att möta de minskade intäkterna för ensamkommande.	Förväntad effekt: Rättssäker överförmyndare med budget i balans.
DN	Se över möjligheten att genom mentorskap stötta ställföreträdare att hantera mer komplexa ärenden.	Förväntad effekt: Vidareutveckla stödet för nya ställföreträdare och inte minst för dem med komplexa ärenden.
DN	Göra ansökan till digitaliseringskommittén för projektjänsten för nämndens	Uppnådd effekt: Nämnden har fått förutsättningar för att gå vidare i digitaliseringsresan.

digitaliseringsarbete, samt lösning för tvåvägskommunikation med ställföreträdare.	Förväntad effekt: En riktad resurs för nämndens digitaliseringsarbete är en förutsättning för att kunna få full utväxling av arbetet. I förlängningen är detta den viktigaste förutsättningen för att på sikt möta ökade ärendevolymer utan behov av ökade handläggarresurser, samt att behålla befintliga handläggarresurser. Tvåvägskommunikationen är även den en viktig förutsättning för en resurseffektiv kommunikation mellan handläggare och ställföreträdare.
--	--

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Andelen ensamkommande barn har påtagligt minskat. Dock finns såväl befintliga ärenden som nyinflyttade ärenden kvar och under överskådlig tid. Det innebär såväl arbete som kostnader. Med osäker finansiering behöver nämnden reglera med korta vikariat, vilket försämrar anställningstryggheten och möjligheten till såväl bra rekryteringar som att behålla kompetenta medarbetare. Framförallt får det konsekvenser för kompetensförsörjningen, då det finns en risk att kompetent personal söker sig till tryggare anställningsformer, vilket också har inverkan på arbetsmiljön.

Beskrivning av utvecklingsbehov skickades in till Digitaliseringskommittén i februari. I mars godkändes idébeskrivningen och Digitaliseringskommittén ställde sig positiv till en förstudie. Kommittén har beslutat om finansiering av resurstöd och del av projektanställning. Förstudien blev klar under hösten och en rapport lämnades in till Digitaliseringskommittén i december 2018. I skrivande stund har slutgiltigt besked inte har fattats gällande finansiering av det fortsatta projektet.

När effektiviseringskrav läggs på Överförmyndarnämnden behöver hänsyn tas till att nämnden inte kan styra över ställföreträdarnas arvoden, vilka utgör en betydande andel av budgetramen. Även nämndens egna kostnader är svåra att effektivisera då ingen kompensation erhålls för höjda arvoden eller ökade kostnader för läsplattor vilket slår hårt. Tidigare år har inte nettokostnaderna för arvoden och projektmedel räknats med i underlaget för effektiviseringsuppdraget, men 2018 har uppdraget räknats på hela budgetramen.

Kansliet har under 2018 finansierat 2 årsarbetare via det ackumulerade överskottet från ensamkommande barn, och ser att det finns behov av finansiering av motsvarande personalresurs även 2019. Det finns inget återstående ackumulerat överskott att fördela under 2019. Medel har istället äskats från programnämnd Social välfärd och förslag finns att nyttja budgetförstärkningen för att tillföra Överförmyndarnämnden 1 000 tkr för att täcka huvudparten av detta behov. Detta skulle innebära en minskad kostnadstäckning med 100 tkr jämfört med 2018.

I nämndens årsberättelse 2017 konstaterades det att det behövs en analys kring de ärenden som är av mer komplex natur för att komma fram till hur kansliet kan ge dessa ställföreträdare relevant stöd. Kanslichefen gör bedömningen att behovet av detta har ökat ytterligare under året. Kansliet har kartlagt vilka kommuner som har mentorskap för sina ställföreträdare och vilka kommuner som har så kallade förvaltarenheter. Mentorskap för ställföreträdare skulle förhoppningsvis innebära att ställföreträdarna känner att de får tillräckligt stöd för att orka stå kvar i sina svåra och komplexa uppdrag. Det finns dock en risk att detta till trots inte är tillräckligt när det gäller de mest svåra och komplexa ärendena. Under året har nämnd och kansli lyft behovet av att utreda

förutsättningarna för en s.k. förvaltarenhet. Programnämnd Social välfärd har fattat beslut om att begära att en sådan utredning genomförs och presenteras i december 2019. Kortfattat innebär en förvaltarenhet att det att i de svåraste och mest komplexa ärendena inte utses arvoderade ställföreträdare på sedvanligt sätt. Istället får dessa huvudmän hjälp av ställföreträdare som är anställda och avlönade av kommunen. Tillsyn kommer dock att ske på sedvanligt sätt och arvode utbetalas som vanligt av Överförmyndarnämnden. På så vis skulle antalet begäran av entledigande kunna minska, huvudmannen skulle få bättre kontinuitet i stödet och ställföreträdarna i dessa ärenden skulle kunna ha andra förutsättningar för att kunna ge ett bra stöd till den enskilde huvudmannen. Troligen skulle uppfyllandet av servicegarantin påverkas till det bättre.

Nämnd och kansli har behov av att utveckla former för verksamhetsutveckling och systematiskt kvalitetsarbete, då det i nuläget råder en relativt låg grad av uppföljning och utvärdering av verksamheten. För att kunna uttala sig om kvaliteten och ytterligare utvecklingsbehov, behöver detta grunda sig på nyckeltal och genomförda uppföljningar och utvärderingar. Ett välutvecklat kvalitetsarbete ökar förutsättningarna för en förbättrad rättssäkerhet för huvudmannen. Det ökar stödet till ställföreträdarna så att det blir lättare att rekrytera och behålla ställföreträdare. Inte minst ökar förutsättningarna för en effektivare handläggning och därmed att verksamheten kan bedrivas inom given budgetram.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Digitaliseringsprojektet behöver prioriteras och fullföljas.
- Bidra med information i utredningen för att skapa goda förutsättningar för beslut om förvaltarenhet.
- Utveckla former för ytterligare verksamhetsutveckling och systematiskt kvalitetsarbete.
- Se över ramarna för en fortsatt finansiering avseende handläggning och arvoden för ärenden rörande ensamkommande barn samt ärenden gällande barn i väntan på särskilt förordnad vårdnadshavare.
- Under 2019 planeras att arbeta med en utvecklad och förbättrad prognosmodell och utvecklad uppföljning.

Nämnden är på god väg på digitaliseringsresan och vissa effekter kan ses av genomfört utvecklingsarbete. Nämnden har vissa utmaningar kopplade till målet om långsiktig och hållbar utveckling, så som att hantera de mest komplexa ärendena och att utveckla prognostiserings- och uppföljningsverktyg. Utmaningar där mycket jobb återstår att göra. Sammantaget leder detta till att nämnden skattar sig som att åtagandet att bidra till utveckling inom målet om hållbar utveckling *delvis* är uppfyllt.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan *delvis* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Planering för medborgardialog finns och om den genomförs kan resultatet vara viktigt för verksamhetens utveckling. Dialoger med ställföreträdare bidrar på ett värdefullt sätt till verksamhetsutvecklingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Medborgardialogen har inte kunnat genomföras under 2018. Istället återupptas frågan under hösten 2019.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
DN	Välja ut ämne för medborgardialog och genomföra denna.	Förväntad effekt: Ökad information till medborgare och möjlighet till delaktighet och inflytande för medborgare.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan

Det planerades för att genomföra en medborgardialog under hösten 2018. Nämnden tog beslutet att skjuta upp medborgardialogen för att kunna klara en budget i balans. Planen är att den istället genomförs under 2019. Även fast uppdragets genomförande skjuts på framtiden kan förberedelserna som redan är gjorda ändå tas tillvara. För att kunna genomföra en för nämnden och dess verksamhet relevant medborgardialog, är inriktningen att dialogen sker med de medborgare som har ett uppdrag, ställföreträdare. På så vis skiljs medborgardialogen ut på det sättet att målgruppen redan är utsedd. Syftet med dialogen är att få ställföreträdarnas syn på hur kansliet än bättre kan stödja dem i sina uppdrag samt att öka antalet användare av tjänsterna genom att öka tillgängligheten och införa förbättringar i e-tjänsterna. Medborgardialogen blir på så vis ett medel för verksamhetsutveckling.

I övrigt så fortsätter, liksom föregående år, dialoger med ställföreträdare i mindre och mer avgränsade former, vilket är värdefullt för verksamhetsutvecklingen.

Eftersom nämndens grunduppdrag är ren myndighetsutövning (samt rekrytering och utbildning av ställföreträdare) är det inte självklart för Överförmyndarnämnden att den ska kunna bidra till målet om att människors möjlighet till inflytande och påverkan inför

politiska beslut ska vara god. Den hanterar helt enkelt inte den typen av ärenden. Nämnden har ändå valt att planera inför en medborgardialog, som dock inte genomfördes under 2018. Därmed blir bedömningen att nämndens bidrag till målet *dehvis* är uppfyllt.

Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor *dehvis* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Konkreta insatser görs under året för rekrytering och utbildning av ställföreträdare samt stöd till ställföreträdare. Ena servicegarantin uppfylls. 	<ul style="list-style-type: none"> Resultatet från enkätundersökningen behöver fullföljas. Den har på grund av bristande stöd kring analysarbetet samt resursbrist på kansliet inneburit att enkäten inte fullt ut kunna bidra till verksamhetens utveckling och stödet till ställföreträdarna. Därmed är det inte ändamålsenligt att genomföra en ny enkät förrän resultat erhållits. Medborgardialog är ett värdefullt tillfälle för att inhämta synpunkter på hur stödet kan förbättras.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Andel nöjda ställföreträdare i procent.	Saknas	64 %	-	Lägst 80 %
DN	Gode mäns och förvaltares möjlighet till entledigande senast efter tre månader.	92 %	84,4 %	85,6 %	Lägst 90 %
DN	Begärt uttagstillstånd ska behandlas inom fem arbetsdagar.	94 %	91 % ²	92 % ³	Lägst 90 %

Kommentarer till indikatorernas utfall

Indikatorn om andel nöjda ställföreträdare har inte kunnat mätas under 2018.

När det gäller *Begärt uttagstillstånd ska behandlas inom fem arbetsdagar* fann nämnd och kansli vid delår 2 anledning att tro att målvärdet skulle uppnås vid årets slut, då så har varit fallet de senaste åren. Denna uppgift har dock inte kunnat mätas för helår 2018, p.g.a. svårigheter med statistikuttag i det nya verksamhetssystemet Wärna Go. Det utfall som visas ovan gäller utfallet per den 31 juli 2018.

Nämnden klarar inte servicegarantin för *gode mäns och förvaltares möjlighet till entledigande senast efter tre månader*. Det är svårt att klara servicegarantin framförallt när det gäller de mest komplexa ärendena, då det är svårt att hitta ställföreträdare som kan ta sig an dessa. Servicegarantin skulle sannolikt ha en högre måluppfyllelse om förvaltarenhet skulle införas.

² Avser utfall vid delår 2 2017.

³ Avser utfall vid delår 2 2018.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Fortsätta arbetet med att rekrytera, utbilda och ge stöd till ställföreträdare.	En analys av enkätresultaten behövs för att komma fram till vilka ytterligare förbättringar som behöver göras. Förväntad effekt: Fler personer som är lämpliga för uppdraget som ställföreträdare. Genom att ge stöd till ställföreträdare följer nämnden lagkravet att ge ställföreträdare bra förutsättningar för att klara sina uppdrag.
PN	Överförmyndarnämnden ska särskilt uppmärksamma de ställföreträdare som är anhöriga till huvudmän.	Förväntad effekt: Stöd till gruppen ställföreträdare utifrån den dubbla rollen.
DN	Nämnden ska informera medborgarna om nya möjligheten till framtidsfullmakter och anhörighetsbehörighet.	Förväntad effekt: Ökad medvetenhet. Nya arbetsätt för nämnd och kansli.
DN	Genomföra enkätundersökning bland ställföreträdare.	Förväntad effekt: Enkätundersökning är nödvändig för att veta något om nöjdheten bland ställföreträdarna och för att kunna ta tillvara deras synpunkter för fortsatt utveckling.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Arbetet fortsätter med att rekrytera, utbilda och ge stöd till ställföreträdare. Under hösten hölls föredrag för ställföreträdare, av en person som själv har uppdrag som god man, om bemötande av huvudmän med NP-problematik och andra psykiatriska diagnoser. I oktober hölls också en inspirationsföreläsning i REMOs regi. Numera får samtliga nya ställföreträdarna genomgå en web-baserad utbildning och i samband med denna avlägga ett lärandeprov.

Den planerade medborgardialogen skjuts fram, men när den framöver kommer till stånd, kommer den att vara avgränsad till ställföreträdare som också är anhöriga till sina huvudmän. Frågeställningen rör på vilket sätt överförmyndaren kan ge stöd till ställföreträdarna.

Under året har skriftlig information getts ut om mindre ingripande åtgärder samt om framtidsfullmakter och anhörighetsbehörighet.

En förnyad enkätundersökning har inte kunnat genomföras under året. Därmed får verksamheten heller inget värde för indikatorn om andel nöjda ställföreträdare. Resultatet av den förra enkäten har inte hanterats fullt ut på grund av anledningar som ligger utanför kansliets kontroll. Analysen till detta resultat behöver kansliet stöd i för att nämnden ska ta med kunskap in i kommande medborgardialog men framför allt för att stimulera intresset till ställföreträdarna av att bidra till nya enkätundersökningar. En kontinuerlig och omfattande avstämning med ställföreträdare, genom exempelvis enkätundersökning, är ett viktigt inslag i en systematisk kvalitetsuppföljning.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Vidta åtgärder som på sikt kan innebära att målvärdet för servicegarantin om entledigande inom tre månader uppfylls.
- Genomföra planerad medborgardialog
- Behandla resultat från tidigare enkätundersökning och planera för ny.

Flera av uppdragen genomförs och får effekter, men eftersom det är en stor utmaning i att uppfylla den ena servicegarantin och då enkätundersökningen och medborgardialogen inte kommer att genomföras under året, görs bedömningen att nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor *delvis* är uppfyllt.

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter *delvis* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Översyn av olika dokument görs för att säkerställa att blanketter och skriftliga informationer är neutrala utifrån diskrimineringsgrunderna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Då det inte har gjorts någon genusanalys sedan 2015 har inga beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt tagits. • Det har inte kunnat göras någon genusanalys under året.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt.	0	0	0	1
PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter			
DN	Nämnden ska genomföra en genusanalys, enligt genderbudget-metoden.	Förväntad effekt: Med genusanalys ökar förutsättningarna för att säkerställa en jämställd myndighetsutövning och att service ges på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.			

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

En genusanalys enligt genderbudget-metoden planerades att genomföras under hösten 2018. Av resursskäl kunde denna inte genomföras 2018 och planeras istället att genomföras under 2019. Avsikten var att genusanalysen skulle handla om avskrivningar av ärenden i ansökan om god man. I analysen ska det tas reda på om det finns skillnader i föreställningar om kvinnor och mäns behov och syftet är att säkerställa jämställd myndighetsutövning.

Arbete pågår kontinuerligt med att säkerställa att blanketter och skriftliga informationer är neutrala utifrån diskrimineringsgrunderna. Olika handläggare, ibland även, studerande praktikanter, gör denna översyn från gång till gång.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Genomföra genusanalysen och vidta eventuella åtgärder utifrån denna.

Med anledning av att genusanalys inte har genomförts blir bedömningen att nämndens åtagande att bidra inom målet *delvis* är uppfyllt.

4.3 Mål inom Barn och ungas behov.

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor.

Bedömningen är att Överförmyndarnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor *i hög utsträckning* är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder har vidtagits som förhoppningsvis ger säkrad kvalitet i stödet till barn och unga huvudmän. <ul style="list-style-type: none"> ○ Teambaserat arbetssätt där ett team särskilt riktas för barnärenden. ○ Särskilt riktad information till föräldrar. ○ Nätverk med överförmyndare i frågan <p>Än så länge kan vi dock inte veta vilka effekter åtgärderna får.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Framtida enkätundersökning som mäter nöjdheten kan visa om nämnden ger tillräckligt stöd för målgruppen.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018 PN	Överförmyndarnämnden ska särskilt uppmärksamma godmanskaps- och förmyndarskapsärenden för barn och unga.	Förväntad effekt: Säkra kvaliteten i stödet till barn och unga som har god man/förmyndare.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor

Kansliet har lagt om sitt arbetssätt och jobbar numera i team. Ett team jobbar särskilt med ärenden för barn och unga, vilket kommer att innebära att kontroller kan göras på ett helt annat sätt jämfört med förut. Det är dock för tidigt för att kunna säga om detta har gett några resultat. Framtida enkätundersökningar kan med fördel innehålla en del som mäter nöjdheten bland ställföreträdare till anhöriga samt barn eller unga, för att

kunna veta hur nämnden ligger till i kontakten med dessa målgrupper. Detta kan också ses som en del i förberedelserna inför att Barnkonventionen blir svensk lag år 2020.

Särskilt riktad information ges till föräldrar. Kansliet är även med i ett nätverk av överförmyndare från jämförbart stora kommuner som där handläggare som jobbar riktat mot barn träffas och utbyter erfarenheter.

Följande är viktigt framöver för att kunna genomföra uppdrag och nå målet:

- Framöver mäta nöjdheten bland ställföreträdare till anhöriga samt barn eller unga.

Nämnden får anses ha bidragit väl till målet, även om det är otydligt i skrivande stund vilka effekter aktiviteterna har fått. Därför görs bedömningen att nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor *i hög utsträckning* är uppfyllt.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Överförmyndarnämnden har inget uppdrag inom målområdet *Trygg välfärd*.

5. Analysunderlag – ekonomi.

Överförmyndarnämnden har en total budget på 13 977 tkr och redovisar år 2018 ett positivt ekonomiskt resultat med 1 047 tkr i förhållande till budget. Resultatet motsvarar 7,5 % av den totala budgetramen och beror på att kostnaderna för arvoden till ställföreträdare blivit lägre än prognostiserat. Om man exkluderar intäkter, arvoden och omkostnader för ställföreträdare så redovisas ett underskott på 68 tkr i förhållande till budget. Underskottet härrör från digitaliseringsprojektet som inte haft full täckning för sina kostnader från Digitaliseringskommittén och därmed redovisar ett underskott på 100 tkr.

RN5.	SUM KONTOGRUPI	2017 Bokslut	Ack Dec Utfall	Ack Dec Budget	Ack Dec Avv. i tkr	Ack Dec Förb i %
V7000 Överförmyndaren	3 Intäkter	17 069	10 945	10 967	-22	100
	4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-176	-289	-320	31	90
	5 Personalkostnader	-26 444	-22 083	-23 272	1 189	95
	6A Lokallhyror	-346	-356	-352	-4	101
	6B Entpr, fastighetskostn övr. m	-443	-264	-400	136	66
	7 Övriga kostnader	-770	-882	-600	-282	147
Summa V7000		-11 111	-12 930	-13 977	1 047	93
		-11 111	-12 930	-13 977	1 047	93

Omprövningskravet är ett effektiviseringskrav som nämnden hanterade genom att minska sina egna kostnader med 40 tkr, i samband med beslut av budget 2018. Det visar sig under året att nämnden hade behov av dessa medel för att täcka sina egna kostnader. Detta bland annat genom att nämnden har även haft ökade kostnader för läsplattor och att en nämndledamot under 2018 varit yrkesverksam och därmed får ersättning för förlorad arbetsinkomst, vilket inte var förutsättningen föregående år. Därför har medel tillförts från planeringsreserven för att täcka dessa kostnader.

Planeringsreserven är nämndens verktyg för att möjliggöra politiska prioriteringar och i budget inför 2018 avsattes 100 tkr, motsvarande 0,8 % av budgeten. Revideringar har skett under året i form av tillförande av överfört resultat om 185 tkr. Samtliga medel har använts under året och överförts till nämnd, kansliets verksamhet samt använts för att finansiera Överförmyndarnämndens del av REMO-projektet.

Överförmyndarnämndens budgetram för 2018 framgår av tabellen nedan.

Budget 2018	Tkr
Budget 180101	13 069
Överfört resultat 2017	185
Arvoden ställföreträdare	700
Friskvård	4
Särskild lönesatsning	13
Lokalkompensation	6
Budget	13 977

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

För en mer detaljerad sammanställning av Överförmyndarnämndens resultat, se Bilaga 1 - Ekonomisk rapport 2018.

Överförmyndarnämnden	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvikelse	Förändr %
<i>Belopp i tkr</i>	2017	2018	2018	Bud-Boksl	2017-2018
Nämnd	-307	-385	-372	13	21%
Kansli	-3 915	-6 369	-6 461	-92	65%
Ställföreträdare					
Statsbidrag UT	270	600	792	192	193%
Intäkter huvudmän	6 138	6 782	6 452	-330	5%
Arvodes- och övriga kostnader	-13 134	-14 575	-13 322	1 253	1%
Summa ställföreträdare	-6 726	-7 193	-6 078	1 115	-10%
Ställföreträdare ensamkommande barn					
Statsbidrag	6 568	1 700	1 488	-212	-77%
Arvodes- och övriga kostnader	-6 731	-1 700	-1 488	212	-78%
Summa ställföreträdare ensamkommande barn	-163	0	0		0%
REMO	0	-30	-18	12	
Planeringsreserv	0	0	0		0%
Nettokostnad	-11 111	-13 977	-12 930	1 047	16%

Nämnden

Överförmyndarnämndens nämndverksamhet visar vid årets slut ett överskott på 13 tkr i förhållande till budget. Detta efter om budgetering av medel från planeringsreserven under året för att täcka ett prognostiserat underskott.

Kansliet

Kansliet redovisar ett budgetunderskott med 92 tkr, vilket härrör från att digitaliseringssatsningen överskred budgeten för 2018 med 100 tkr. Att kansliet exkluderat digitaliseringsprojektet visar ett överskott på 8 tkr i förhållande till budget beror på att 1 100 tkr tillförts från det kommungemensamma ackumulerade överskottet för statsbidrag för ensamkommande barn för att täcka kostnaden för två årsarbetare. Det tillförs medel för varje nytt ärende avseende ensamkommande barn samt barn som väntar på beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare vilket har medfört en intäkt på 253 tkr under året.

Den stora förändringen i omslutning från 2017 beror främst på att 1 100 tkr som finansierar två årsarbetare ersattes genom en intäkt år 2017 och år 2018 istället har tillförts i budgetramen. Samt att intäkterna för nya ärenden avseende ensamkommande barn samt barn som väntar på beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare, har minskat från 1 015 tkr år 2017 till 253 tkr 2018.

Arvoden till ställföreträdare

Överförmyndarnämnden har tillsyn över huvudmännens tillgångar och det är dessa, exklusive inkomst och fasta tillgångar, som påverkar om det är kommunen eller huvudmannen som ska betala arvodet. Kostnaderna för ställföreträdare är inte styrbara för nämnden då det är först vid granskningen av redovisningen som ärendets tyngd och arvodets storlek framgår samt om det är kommunen eller huvudmannen som ska stå för arvodet.

Verksamheten bytte under år 2018 verksamhetssystem, från Wärna till Wärna Go, i samband med bytet försvann särredovisningen av kostnaden för arvoden för ensamkommande barn. Detta innebär att sedan juni månad har samtliga arvoden till ställföreträdare bokförts på samma ren. Detta har i samband med bokslutet korrigerats genom en manuell ombokning mellan redovisningen för ställföreträdare och redovisningen för godmanskap för ensamkommande barn. Ombokningen på 684 tkr, baserades på kostnaden för varje hantering under inledningen av år 2018 och uppräknades med återstående hanteringar under 2018.

Uppföljning utifrån de nyckeltal och mått som använts föregående år är för år 2018 inte möjligt, detta utifrån att verksamhetssystemet som används har uppdaterats under året, och det fortfarande saknas möjlighet att exportera aktuella data ur det nya verksamhetssystemet.

Redovisningen avseende arvoden för ställföreträdare, exkluderat godmanskap för ensamkommande barn, visar i förhållande till budget ett överskott på 1 115 tkr. Beloppen nedan i detta stycke exkluderar redovisning för godmanskap för ensamkommande barn om inte annat specificeras. Under året 2018 har intäkterna från huvudmännen ökat med 314 tkr jämfört med 2017. Intäkter dels från det kommungemensamma ackumulerat överskott av statsbidrag för ensamkommande barn och statsbidrag avseende en engångsersättning för varje nytt ärende har gett en intäktsökning på 522 tkr från föregående år. Kostnaden för arvoden har ökat med 497 tkr jämfört med föregående år. Arvodeskostnaden är beroende av prisbasbeloppet och kostnaden per arvode blir högre när prisbasbeloppet ökar vilket de gjort de senaste åren. Avvikelsen gentemot budget beror på en beräknad volymökning som uteblivit. Antalet aktiva ärenden inkluderat ärenden avseende ensamkommande barn var i december 2017 1 994 stycken jämfört med 1 872 stycken aktiva ärenden under december 2018. En minskning med 122 aktiva ärenden, varav 74 ärenden avser minskning av godmanskap för ensamkommande barn.

Överförmyndarkansliet har under år 2018 haft, i och med den nya teambaserade organiseringen, särskilt fokus på inkommande nya ärenden vilket resulterat i att ett större antal ärenden har avskrivits. Ett avskrivet ärende innebär att för de personer som ej uppfyller kriterierna för att beviljas en god man avskriver Överförmyndarkansliet ärendet istället för att skicka en ansökan om förordnande av god man till tingsrätten. Antalet avskrivna ärenden har ökat från 73 stycken 2017 till 132 stycken under 2019. Under 2019 planeras arbete med framtagande av en uppdaterade prognosmodell, för att nå en större säkerhet i prognosen kring arvodesutbetalningar.

Ställföreträdare ensamkommande barn

Kostnader avseende ställföreträdare för ensamkommande barn har finansierats med statsbidrag 2018. Antalet ärenden avseende godmanskap för ensamkommande barn har löpande minskat under året. I december 2017 fanns 114 ärenden avseende ensamkommande barn, i december 2018 är antalet ärenden 40 stycken, vilket innebär en minskning med 74 ärenden. Denna statistik avser aktiva ärenden varje månad och

inkluderar även de nya ärenden som inkommit under året. Tendensen visar att den största minskningen av antal ärenden skedde under första halvåret 2018 för att sedan avta, men det är ännu för tidigt att säga något om fortsatt utveckling. Se grafisk visualisering av antalet aktiva ärenden i grafen nedan, samt i statistiken i bilaga 2. I samband med årsbokslutet återfördes 317 tkr till det centrala ackumulerade överskottet för ensamkommande, vilket innebär att Överförmyndarnämnden redovisar ett nollresultat för denna verksamhet.

REMO

REMO är ett samarbete mellan Överförmyndarkansliet, Socialförvaltningen och Förvaltningen för funktionsstöd (under 2018 förvaltningen för funktionshindrade) för att söka, hitta och behålla uppdragstagare. Programnämnd Social välfärd fattade 2010 beslut om att finansiera samverkansprojektet REMO. Nämnden har tidigare år erhållit medel från det ackumulerade överskottet från ensamkommande barn, men inför 2018 har denna finansiering upphört. Samtliga nämnder är dock angelägna om att fortsätta arbetet med REMO och delade därför på finansieringen för år 2018 inom befintliga budgetramar. Årsbudgeten för REMO-projektet var 150 tkr, där Socialnämnden och Nämnden för funktionshindrade bidrog med vardera 60 tkr och Överförmyndarnämnden bidrog med 30 tkr. Vid årets slut återstod 60 tkr av budgeten, vilket återbetalats proportionerligt till de verksamheter som finansierat verksamheten, 12 tkr återstår därmed av Överförmyndarens budget avseende REMO. En orsak till att inte hela budgeten förbrukats är att beslut om budget fattades först efter första tertialet.

Överförmyndarens projekt

Projektmedel på 255 tkr för prestationsersättning avseende psykisk ohälsa överfördes från 2017 till 2018. Dessa medel har ej nyttjats under 2018 utan förs över till 2019.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Under 2018 har Överförmyndarnämnden en yrkesaktiv förtroendevald vilket ökat nämndens kostnader. Inför år 2019 är det tre förtroendevalda i Överförmyndarnämnden som är yrkesaktiva, vilket beräknas öka kostnaderna för Överförmyndarnämndens nämndverksamhet.

Kansliet har under 2018 fått 1 100 tkr i intäkt från de centralt förvaltade ackumulerade statsbidragen för ensamkommande barn för att finansiera två årsarbetare, dessa medel tar slut under 2018 och inga nya medel kommer att fördelas under 2019. Enligt budgetförslaget från Programnämnd social välfärd föreslås 1 000 tkr fördelas till Överförmyndarnämnden för att täcka större delen av motsvarande personalkostnader. Kansliet driver ett digitaliseringsprojekt som har en projektledare som är anställd fram till

slutet av år 2019. År 2018 finansierades projektet och projektledarens tjänst med medel från digitaliseringskommittén, det väntas ännu beslut om fortsatt finansiering av projektet för år 2019.

Under 2018 har kostnaderna för godmanskap för ensamkommande barn delvis finansierats genom ackumulerade statsbidrag som förvaltats centralt inom kommunen. Dessa pengar tog slut under 2018 och inga medel kommer därmed att fördelas till Överförmyndarnämnden inför 2019. En del av arvodena för övriga ställföreträdarskap har finansierats genom de ackumulerade statsbidragen och även för denna verksamhet upphör denna finansiering. Utöver de ackumulerade statsbidragen har Överförmyndarnämnden genom nya statsbidrag erhållit en engångssumma, för varje nytt asylsökande ensamkommande barn eller barn som har beviljats uppehållstillstånd och väntar på särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV), som fördelats mellan de olika verksamheterna inom nämnden. De senare statsbidragen avseende engångsersättning kommer att betalas ut även under 2019, men dessa är beroende av att det inkommer nya ärenden av den typ som bidraget är avsett att täcka. Det är osäkert om dessa medel kommer att räcka till och eventuellt behöver därför alternativ finansiering av denna verksamhet ske under 2019.

Avseende arvoden till ställföreträdare exkluderat godmanskap för ensamkommande barn har arvodena ökat något mellan 2017 och 2018. Överförmyndarnämndens kostnad för dessa arvoden är beroende av flera aspekter, dels om ställföreträdaren begär arvode, dels om det är kommunen eller huvudmannen som ska bekosta arvodet till ställföreträdaren samt vilken svårighetsnivå uppdraget har. Arvodeskostnaden är beroende av prisbasbeloppet och kostnaden per arvode blir högre när prisbasbeloppet ökar. Det är inte framtaget någon prognos för antalet aktuella ärenden under 2019, utan ett arbete planeras under våren med att ta fram en modell för prognostisering och uppföljning av verksamheten.

5.3 Investeringar

Överförmyndarnämnden har i budget 2018 tilldelats 100 tkr i investeringsmedel för inventarier 2018. Inga investeringsmedel har använts under året.

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs	☒	☐	☐	Nämnden har lanserat e-tjänster och satsar på digitalisering. Därmed ökar möjligheterna att minska antalet försändelser som i sin tur innebär miljöpåverkan i form av papper och transporter.
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs	☐	☐	☒	
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs	☒	☐	☐	Plan för <i>Hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män</i> är antagen och följs.
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.	☒	☐	☐	
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs	☒	☐	☐	
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i	☐	☒	☒	Med nytt arbetssätt med fokus på barnfrågor kommer det att göras kontroller på annat sätt än förut.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs				I övrigt är det svårt att utläsa från handlingsplanen vad Överförmyndarnämnden kan göra för att bidra.
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs	☒	☐	☒	Behöver stöd avseende handlingsplan mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs	☒	☐	☐	
Nämnden ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter	☒	☐	☐	I ställföreträdarnas uppdrag <i>Bevaka rätt</i> ingår det att stödja de huvudmän som står långt ifrån arbetsmarknaden, t ex att hjälpa dem i kontakter med arbetsförmedling. Överförmyndarkansliet utövar tillsyn över ställföreträdarnas utförande av uppdrag, men det är avgörande att ställföreträdarna i redovisningen uppger vad de har gjort under året.
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället	☒	☐	☐	

7. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	138 750	144 200	146 105	150 192	153 317 ⁴
- kvinnor	70 802	73 162	74 018	75 829	77 342 ⁵
- män	68 150	71 038	72 087	74 363	75 975 ⁶
Anställda	12,2	13,12	13	14,2	14,0
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	9	11	11	8	8
- kvinnor	8	8	9	6	6
- män	1	3	2	2	2
Antal visstidsanställda, årsarbetare	2	2	1	5	6
- kvinnor	1	1	1	5	6
- män	1	1	0	0	0
Antal timavlönade, årsarbetare	1,2	1,12	1,0	1,2	1,2
Ekonomi					
Ekonomisk ramavvikelse, tkr	-778	320	232	927	1 047
Administrativ kostnad per huvudman, kr			2 353	1 645	2 943
Servicegarantier					
Gode män och förvaltares möjlighet till entledigande senast efter tre månader.	76 %	85 %	92 %	84,4 %	85,6 %
Begärt uttagstillstånd ska behandlas inom fem arbetsdagar.	96 %	97 %	94 %	917 %	92 % ⁸
Uppdrag^{9,10}					
Antal ställföreträdare (unika, pågående ngn gång under år)	1 785	2 307	1 905	1 973	1 947
<i>Varav kvinnor</i>					1 134
<i>Varav män</i>					815
Antal god manskap (ej unika, pågående ngn gång under år)	1 334	1 275	1 882	1 698	i.u
<i>Där god man är kvinna</i>					i.u
<i>Där god man är man</i>					i.u
Antal förvalterskap (ej unika, pågående ngn gång under år)	172	149	209	226	265
<i>Där förvaltaren är kvinna</i>					133
<i>Där förvaltaren är man</i>					132

⁴ Preliminär siffra från Skatteverket

⁵ Preliminär siffra från Skatteverket

⁶ Preliminär siffra från Skatteverket

⁷ Avser utfall vid delår 2 2017. P.g.a. sjukdom har helårsutfallet inte kunnat tas fram.

⁸ Avser utfall vid delår 2 2018. P.g.a. svårigheter med statistikuttag i det nya verksamhetssystemet Wärna Go har helårsutfallet inte kunnat tas fram.

⁹ I tabellen finns redovisning över unika respektive ej unika. När det rör sig om *ej unika* avser redovisningen antal uppdrag, inte antal uppdragstagare. En uppdragstagare kan ha flera uppdrag. När det rör sig om *unika* är antalet kopplat till uppdragstagare.

¹⁰ De redovisade utfallen för 2018 är osäkra

Antal särskilt förordnad vårdnadshavare (ej unika, pågående ngn gång under år)	83	57	85	103	111
<i>Där sfv är kvinna</i>					71
<i>Där sfv är man</i>					40
Genomsnittligt antal ärenden (huvudmän inkl ekb) per ställföreträdare	-	1,86	1,86	1,77	1,19
<i>Där ställföreträdaren är kvinna</i>					i.u
<i>Där ställföreträdaren är man</i>					i.u
Antal huvudmän (exkl. ensamkom, unika, pågående ngn gång under året) ¹¹	2 205	2 576	2 114	2 244	2 215
<i>Varav kvinnor</i>					1 065
<i>Varav män</i>					1 150
Antal huvudmän ensamkommande ¹²¹³			480	322	107

¹¹ Antalet huvudmän var tidigare inte uppdelat mellan ensamkommande och icke-ensamkommande, därav de sammanslagna cellerna.

¹² Antalet huvudmän var tidigare inte uppdelat mellan ensamkommande och icke-ensamkommande, därav de sammanslagna cellerna.

¹³ Det har inte varit möjligt att få fram könsuppdelad statistik för antalet huvudmän som är ensamkommande.

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1 Begreppsförklaringar

Civila samhället: Finns mellan den offentliga sektorn och det privata näringslivet; föreningar, frivilligorganisationer, familjer och individer som påverkar utifrån egen drivkraft (utan offentlig finansiering).

Ensamkommande, ekb: Barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan vårdnadshavare som kommer till Sverige för att ansöka om asyl.

E-tjänst: Service som tillhandahålls på elektronisk väg, t ex visa dator eller smartphone, som medborgare och företag kan använda för att uträtta olika ärenden som de har hos en offentlig myndighet.

Förmyndare: Föräldrar till omyndiga barn.

Förvaltare: En person som beslutas av tingsrätten som stöd till enskild person.

Genusanalys: Genusanalys görs enligt en metod kallad Gender budget. Genom metoden synliggörs effekterna för kvinnor och män av offentliga budgetar. En analys av ett avgränsat område, som kan leda till förändringar i budgetering av offentliga medel.

God man: Tingsrätten beslutar att utse person till God man, förutom när huvudmannen är ensamkommande. Överförmyndarnämnden är den som beslutar och utser God man till ensamkommande.

HME: Hållbart medarbetarengagemang är ett index som består av 9 frågor framtagna av SKL. Frågorna används av en majoritet av landets kommuner. Är en indikator i Örebro kommun.

Huvudman: Den enskilde som får stöd av en ställföreträdare

Indikatorer: Ett nyckeltal, mätetal eller redovisning, som har ett målvärde utifrån kommunens styrmodell och som regelbundet följs upp.

JID: Jämställdhets- och ickediskrimineringsplan, antagen av Kommunfullmäktige 2015

Kvalitetsledningssystem: Ett systematiskt och dokumenterat arbetssätt för att säkra kvaliteten i verksamheten.

Lag om god man för ensamkommande barn: Bestämmelser om god man i vissa fall för den som är under 18 år och som är utländsk medborgare eller statslös.

Medborgardialog: Möten och dialog mellan politiker och medborgare.

Servicegarantier: Utfästelser som kommunen gjort om vilken kvalitetsnivå våra tjänster skall ha. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.

Ställföreträdare: Samlingsbegrepp för god man, förvaltare, förmyndare.

Särskilt förordnad vårdnadshavare: Ensamkommande barn har enligt lag rätt att få särskilt förordnad vårdnadshavare (sfv) efter uppehållstillstånd. Tillsätts av socialförvaltningen och beslutas av tingsrätten. Barn födda i Sverige kan också få sfv om båda föräldrarna avlider.

ÖSB: Övergripande strategier och budget, politiskt styrdokument i Örebro kommun

9.2 Ekonomisk rapport

Ekonomisk uppföljning 2018

Överförmyndarnämnden REN/ Kostnadsslag	Bokslut 2017	Budget 2018	Utfall 18 jan-dec	Bud- Utfall	Utf/Bu i %
670001 Nämnd					
Personalkostnader	-225	-290	-284	6	97,8%
Utbildning	-35	-40	-38	2	93,9%
Övriga kostnader	-47	-55	-51	4	93,2%
Summa nämndens kostnader	-307	-385	-372	13	96,7%
670002 Kansli					
Intäkter	2 200	1 100	1 100	0	100,0%
Intäkter/nytt ärende ekb	900		109	109	
Intäkter /nytt ärende i väntan på SFV	115		144	144	
Övriga intäkter			6	6	
Personalkostnader	-6 408	-6 277	-6 553	-276	104,4%
Lokalhyror	-346	-352	-355	-3	100,8%
Utbildning	-51	-160	-72	88	45,3%
Övriga kostnader	-685	-680	-739	-59	108,7%
Summa kansliets kostnader	-4 275	-6 369	-6 361	8	100%
10D18025 Digitalisering					
Intäkter	360	530	750	220	141,5%
Personalkostnader		-530	-520	10	98,2%
Utbildning			-107	-107	
Övriga kostnader			-223	-223	
Summa digitaliseringskostnader	360	0	-100	-100	
670003 Ställföreträdare					
Intäkter	6 138	6 782	6 452	-330	95,1%
Intäkter SFV	270	600	792	192	132,0%
Övriga intäkter	20		31	31	
Arvode	-11 878	-13 375	-12 375	1 000	92,5%
Omkostnadsersättning	-1 140	-1 200	-888	312	74,0%
Resor och språktolk	-16		-1	-1	
Övriga kostnader	-120		-88	-88	
Summa arvodeskostnad	-6 726	-7 193	-6 078	1 115	84,5%
670004 God man ens barn					
Intäkter	6 568	1 700	1 325	-375	77,9%
Intäkter nya ärenden			163	163	
Arvode	-6 576	-1 600	-1 463	137	91,4%
Övriga kostnader	-155	-100	-26	74	25,6%
Summa god man ensamkommande barn	-163	0	0	0	

670005 ÖFN projekt					
Intäkter	0	255	0	-255	0,0%
Kostnader	0	-255	0	255	0,0%
Summa ÖFN projektarbeten	0	0	0	0	
670008 REMO					
Intäkter	171	0	73	73	
Kostnader	-171	-30	-91	-61	
Summa	0	-30	-18	12	60,5%
670010 Planeringsreserv		0	0	0	
Totalt	-11 111	-13 977	-12 930	1 047	92,5%

9.3 Statistisk

Månadsstatistik 2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
----------------------	------	------	------	------	------	------	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	-----	-----	-----	-----	-----

Godmanskap																		
Nya							16	12	15	6	13	7	9	12	15	15	14	8
Avlidna							6	3	1	5	8	9	3	8	1	3	3	6
Upphörda							3	8	4	9	5	2	6	9	5	4	12	8
Flyttat							0	0	0	2	1	0	0	0	0	2	5	0
Månadsstatistik 2018	883	912	946	971	1028	1053	1060	1046	1056	1046	1025	1032	1040	1037	1052	1059	1039	1040

Förvalterskap																		
Nya							0	1	3	1	1	1	2	0	6	2	0	1
Avlidna							2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Upphörda							2	1	0	1	1	0	0	0	0	0	2	1
Flyttat							1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Månadsstatistik 2018	114	130	132	143	169	167	162	169	172	172	175	175	175	174	179	173	156	155

Godmanskap för ensamkommande barn																		
Nya							1	1	4	5	0	2	4	3	1	4	7	2
Upphörda godmanskap, myndig							14	6	4	2	13	1	0	3	0	2	3	4
Upphörda godmanskap, flyttat							3	1	3	0	1	1	2	1	2	3	2	0
Upphörda, vårdnadshavare kommit							0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Fd godmanskap, sfv anordnat							2	1	4	3	1	1	1	3	3	1	1	1
Godmanskap ensamkommande, uppehållstillstånd							25	24	21	0	i.u.	i.u.	16	0	0	0	0	0
Övrig orsak							0	0	0	0	1	0	0	3	1	1	1	0
Månadsstatistik 2018	36	38	67	263	274	114	96	82	75	75	56	57	58	51	48	41	42	40

Övriga aktiva ärenden	671	623	580	564	560	648	641	602	581	583	565	571	586	584	586	588	597	593
Godmanskap/förvaltare för samma person o akt						6	6	6	6	6	7	7	8	8	6	7	22	22
Månadsstatistik, aktiva	1708	1706	1728	1944	2033	1988	1965	1905	1890	1882	1828	1842	1867	1853	1871	1868	1856	1850

Under utredning, ensamkommande barn							0	1	2	0	i.u.	i.u.	2	3	2	0	1	0
Under utredning, övriga ärenden							48	47	53	52	i.u.	i.u.	45	42	49	48	50	50
Ansökan tingsrätt							18	14	7	16	i.u.	i.u.	19	27	28	31	24	17
Månadsstatistik, totalt						2066	2031	1967	1952	1950	i.u.	i.u.	1933	1925	1950	1947	1931	1917

Avvisade ärenden						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivna ärenden						73	9	8	11	5	3	8	14	13	6	24	20	11
Byte ställföreträdare	99	82	61	100	112	113	15	15	23	13	10	8	13	8	8	11	7	4

Ställföreträdare

Förmyndare							651	664	659	658	665	666	671	671	678	671	660	654
Medförmyndare							3	3	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5
Totalt Ställföreträdare (God man, förvaltare, sfv)							915	916	914	904	980	972	968	972	972	964	966	963
Varav God man							745	746	739	729	757	749	746	743	744	741	739	737
Varav God man ensamkommande							57	53	44	45	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
Varav Förvaltare							116	116	119	118	156	155	154	160	162	158	160	158
Särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV)							54	54	56	57	67	68	68	69	66	65	67	68
Varav SFV ensamkommande							33	27	41	31	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.

Fr o m maj tas statistiken ur det nya systemet, Wärna Go. Siffrorna redovisas på olika sätt jämfört med i det tidigare systemet Wärna, därav liten skillnad från redovisningen för maj och framåt.

i.u. betyder att uppgiften för närvarande inte är sökbar.